

اپستین ابدی

علیرضا سرفرازی

کارشناس روابط بین‌الملل

پیش از این در مطلبی ویژه به‌فعالیت‌های گسترده «علمی» جغری اپستین، ثروتمند بدنام و منفور نیویورکی پرداختیم. او که در سال ۲۰۱۹ خودکشی کرد، با بهره‌کشی از تعداد بیشماری از دختران جوان بیگناه، یکی از سیاه‌ترین پرونده‌های تاریخ آمریکا را بر جای گذاشت. شریک شدن تعداد قابل توجهی از مهمترین چهره‌های سیاسی و هنری و فرهنگی آمریکایی و غیرآمریکایی در حلقه دوستان او، مورد اپستین را از سایر موارد مشابه، متمایز کرده است.

چهره‌های علمی معروف و مؤسسات دانشگاهی معتبر، از موارد ارتباطی ویژه او بودند. اپستین که معلم ریاضی و فیزیک بود، نوع خاصی از علایق علمی را برای خود گسترش داد که چیزی نبود جز بقای نسل و ابدی کردن زن خود. در گزارش‌های معتبر آمده است که او در نشست‌های کوچک علمی و جلسات خصوصی درباره موضوعاتی صحبت می‌کرد که از زیست‌شناسی تا تکامل و از وراثت تا آینده انسان امتداد داشت و این پرسش‌ها در گفت‌وگوهای مختلف تکرار می‌شد. چند دانشمند در گفت‌وگوهای رسمی گفته‌اند که او با اشاره به نقش زن‌ها در رفتار انسان و توانایی‌های شناختی پرسش‌هایی مطرح می‌کرد و علاقه داشت بداند الگوهای وراثتی در جمعیت انسانی چگونه انتقال پیدا می‌کند. در کنار این الگوی فکری موضوع علاقه او به جنین‌شناسی و فناوری‌های باروری نیز در اسناد معتبر دیده می‌شود. گزارش نیویورک‌تایمز تأیید می‌کند که

او در جلسات خصوصی درباره فناوری‌های نوین تولیدمثل سؤال‌هایی مطرح کرده بودو موضوع امکان ساخت یک مرکز بزرگ باروری را پیش کشیده بود. در اسناد مربوط به ملک او در نیومکزیکونشنه‌هایی وجود دارد که نشان می‌دهد او درباره ظرفیت‌های ملک برای ایجاد یک مجموعه مرتبط با تولیدمثل صحبت کرده بود هر چند هیچ فعالیت رسمی ثبت نشده است. در شهادهای جداگانه نیز آمده است که او درباره روش‌های IVF و مسیریهای جدید بررسی جنین پرسش‌هایی تکرارشونده داشت و این موضوع در چند گفت‌وگو بازاتبا یافته است. یکی از مهم‌ترین و مستندترین بخش‌های این لایه علمی نما طرحی است که در گزارش نیویورک‌تایمز با استناد به چند منبع مستقل ذکر شده است: ایده باردار کردن «حدود ۲۰ زن به‌طور همزمان» در ملک نیومکزیکو. دو نفر از افرادی که در آن جلسات حضور داشتند تأیید کرده‌اند که او این طرح را در گفت‌وگوهای خصوصی مطرح کرده بود. این روایت‌ها نشان می‌دهد که او در تماس با دانشمندان درباره استفاده از فناوری‌های تولیدمثل و امکان مدیریت آن در مقیاس بزرگ سؤال‌هایی کرده بود. هیچ سندی درباره شروع این برنامه وجود ندارد اما چند روایت مستقل این موضوع را تأیید کرده‌اند و همین باعث شد این بخش از علاقه او در اسناد رسمی ثبت شود. در بخش دیگری از علایق ثبت‌شده او موضوع وراثت و ساختار ژنتیکی و بزرگی‌های انسانی دیده می‌شود؛ موضوعی که در چند جلسه خصوصی مطرح شده است. چند دانشمند گزارش داده‌اند که او درباره نقش ژنتیک در تفاوت‌های فردی و توانایی‌های ذهنی پرسش می‌کرد و علاقه داشت بداند کدام الگوهای وراثتی در شکل‌گیری رفتار انسان نقش دارند. این پرسش‌ها در چند سطح تکرار شده‌اند و در گزارش‌های رسانه‌ای نیز بازنایت یافته‌اند. این الگوبخشی از ذهنیت پایدار او بوده است و در شهادت‌های رسمی دیده می‌شود. در برخی نشست‌هایی که او در آنها حضور داشته است موضوعات مرتبط با فناوری‌های ویرایش زن مانند CRISPR نیز مطرح شده است. گزارش‌هایی وجود دارد که نشان می‌دهد او در این نشست‌ها درباره نقش احتمالی این فناوری‌ها در تغییر ویژگی‌های انسانی پرسش‌هایی مطرح کرده بود و می‌خواست بداند ویرایش زن چگونه می‌تواند ساختار زیستی انسان را در آینده متحول کند. اسناد عمومی نشان می‌دهد که نام او در فهرست شرکت‌کنندگان برخی رویدادهای ثبت شده است و این نشست‌ها موضوعات مرتبط با ژنتیک پیشرفته را پوشش می‌دادند. او در کرده‌هایی‌های خصوصی شبکه Elite نیز حضور داشته است؛ جایی که

چهره‌های علمی درباره تکامل، جمعیت انسانی و ساختار زیست‌شناسی آینده بحث می‌کردند. در کنار این لایه‌هایی از مستندترین محورها علاقه او به «جاودانه‌سازی ژنتیکی» است؛ موضوعی که در گزارش نیویورک‌تایمز تأیید شده است. در این گزارش چندین دانشمند مستقل گفته‌اند که او در گفت‌وگوهای خصوصی درباره این ایده صحبت کرده بود که می‌خواست «زن‌های خود را در جمعیت انسانی گسترش دهد». یکی از دانشمندانی که با او تماس داشته است در روایت ثبت‌شده خود گفته بود که اپستین علاقه داشت بداند آیا می‌توان با استفاده از فناوری‌های پیشرفته ساختاری ایجاد کرد که «زن‌های یک فرد» در مقیاس گسترده منتقل شود. این بخش از علایق او در چند روایت رسمی تکرار شده است و در اسناد رسانه‌ای به‌عنوان یکی از محورهای ثابت گفتار او ثبت شده است. مجموع این شواهد دسته‌ای از علایق مستند را نشان می‌دهد که در گزارش‌های دانشگاهی، شهادت‌دانشمندان و اسنادرسانه‌ای وجود دارد؛ مجموعه‌ای که نشان می‌دهد او در لایه‌ای از زندگی خود به شکل مداوم درباره موضوعاتی پرسش می‌کرد که در مرز میان ژنتیک، تکامل، تولیدمثل و آینده انسان قرار داشتند و این پرسش‌ها در چندین جلسه و در چندین روایت مستقل بازنایت‌افته.

۲۴ ساعت

24 HOURS

hammihanmedia@gmail.com

@Hammihanonline

• تلفن روابط عمومی: ۰۰۵۷۴۹۳۸۸۷۳
• تحریریه: ۰۲۹۱۰۸۸۷۳
• آگهی‌ها: ۰۸۸۷۳۵۲۰۷
• نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸
• لینتوگرافی و چاپ: هم‌میهن.
• تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۳۱۱۱۴
• توزیع: نشر گستر امروز نوین
• تلفن: ۰۲۱۰۶۱۹۳۳۰۵۵

• صاحب امتیاز و مدیر مسئول: غلامحسین کریاسچی
• مشاوران: عباس عیدی و احمد زیدآبادی

• سردبیر: محمدجواد روح
• معاون سردبیر: مهرداد خدیر
• دبیر آنلاین: شبنم رحمتی
• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد)
• آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)
• علی ورامینی (رسانه و فرهنگ)
• سمیه متقی (سیاست)
• الناز محمدی (جامعه)
• آرش خاموشی (عکس)
• مدیر اداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری
• مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور)
• حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

اقتصاد دیجیتال درآستانه فروپاشی

گفت وگو با پنج کسب وکار آنلاین و مشکلات شان درروزهای قطع ارتباطات

علی پیرایی، روزنامه‌نگار فناوری: اکنون که در حال نوشتن این گزارش هستیم،

۲۰۷ ساعت از سقوطمان به‌قعر دره تاریک ارتباطات می‌گذرد. دیگر پذیرفته‌ایم کلیدی که ساعت ۲۱ پنجشنبه ۱۸ دی‌ماه زده شد و ایران را بر عصر خاموشی دیجیتال برد، با سابقه‌ترین قطعی با انبوهی از مشکلات و گرفتاری‌هاست که تا سال‌ها در خاطره جمعی همه ما باقی می‌ماند. در این روزهای خاموشی مطلق ارتباطات، ما از جهان برکناریم و در سکون، سکوت و تنهایی به آنچه مجبوریم داشته باشیم، قانع شده‌ایم. اینترنت در معنای واقعی‌اش وجود ندارد، پیامک‌ها تازه بعد از ۱۰۰ ساعت وصل شده‌اند. اینترنت داخلی کفاف نمی‌دهد، موتورهای جست‌وجوی بومی و پیام‌رسان‌های داخلی کار نمی‌کنند، تلفن‌های بین‌الملل هم که یک‌طرفه بازنشده‌اند و در پلتفرم‌ها و وب‌سایت‌ها هم نمی‌شود نظر و کامنت گذاشت. حالا و در این شرایط تعلیق زندگی و همه‌چیز فکری می‌کنید، پلتفرم‌های آنلاین، کسب‌وکارهای نوآور و آنها که حیات و ممات‌شان به اینترنت و ارتباطات گره خورده، چه وضعی دارند؟ پاسخ یک کلمه است: فاجعه.

▼ **باز توانی و تاب‌آوری کسب وکارها**

آنچه تا الان از قطعی ارتباطات می‌دانیم این است که در هیچ دوره‌ای مشابه‌اش را ندیده‌ایم. از بیخ و بن همه روزهای ارتباطی بسته شده و گرچه مسئولان مطابق معمول وعده و وعید می‌دهند که به‌زودی زمان بازگشایی‌ها فرا می‌رسد، فعلاً تنها واقعیت موجود قطع بودن همه راه‌های ارتباطی به جهان آزاد است. در چنین شرایطی، تقریباً همه کسب‌وکارهای فعال حوزه اقتصاد دیجیتال به حالت نیمه‌تعطیل درآمده‌اند. هنوز شش‌ماه از اختلال و قطعی اینترنت و خسارت‌های آن طی جنگ ۱۲ روزه نگذشته است اما دوباره مشابه همان وضعیت‌وری گسترده‌تر و شدیدتر حاکم شده است. کسب‌وکارها هنوز به مرحله آواربرداری و برآورد خسارت‌های قطع ارتباطات نرسیده‌اند اما در روزهای گذشته برخی کسب‌و کارها مثل اسنپ، از کاهش ۵۰۰ میلیاردی فروش روزانه کسب‌وکارهای فعال در این پلتفرم گزارش داده است. صرف‌نظر از اعداد و ارقام برآورد خسارت‌ها که بسته به شیوه محاسبه و مرجع اعلام‌کننده، از روزی ۱۵۰ میلیون دلار خسارت به ازای هر ساعت قطعی تا ضرر ۲/۵ همتی تجارت اجتماعی در یک‌هفته قطعی ارتباطات تا تحمیل زیان هزار میلیارد تومانی در هر دوروز، موضوع بازتوانی و تاب‌آوری کسب‌وکارهای اقتصاد دیجیتال در شرایط فعلی است. جبران خسارت‌ها سال‌ها طول خواهد کشید و شاید در مواردی نیز جبران پذیر نباشد، اما نگرانی اصلی ضربه‌ای است که قطعی‌ها به پیکر کسب‌وکارهای فعال در حوزه اقتصاد دیجیتال کشور وارد می‌کند. ما با چندین کسب‌وکار آنلاین مطرح کشور در حوزه‌های فروش آنلاین طلای آبشده، تبادل رمزارز، تاکسی اینترنتی، زیرساخت ابری و بیمه آنلاین صحبت کردیم. آنچه مدیران این کسب‌وکارها درباره وضعیت فعلی‌شان و نگرانی‌هایشان به ما گفتند، تقریباً مشابه یکدیگر بود؛ کسب‌وکارهای اقتصاد دیجیتال تنها با دسترسی به ارتباطات آزاد کارکرد خود را از دست می‌دهند. امنیت ارتباطات، سرمایه‌واده‌های کاربران آن‌ها را به‌خطر می‌اندازد و بی‌اعتمادی را تشدید می‌کند.

میلی، بزرگ‌ترین پلتفرم خریدوفروش آنلاین طلای آبشده در کشور است. کسب‌وکاری که ۱۷ و نیم میلیون کاربر دارد و حجم معاملات آن در دو سال گذشته ۱۹ه اتن رسیده است. امیرحسین صدقی،مدیر روابط عمومی این پلتفرم می‌گوید، قطعی اینترنت و پیام‌رسانی، مشکلات زیادی برای کاربران این پلتفرم در دریافت رمز یکبار مصرف، کشف نرخ‌ها و ارائه خدمات پشتیبانی ایجاد کرده که گرچه توانسته‌اند بخشی از آنها را رفع کنند، ولی معضل اصلی همچنان پابرجاست. او به هم‌میهن می‌گوید: «در میلی هم اکنون خدمات خریدوفروش طلا، قیمت‌گذاری و تحویل طلا به‌صورت پایدار انجام می‌شود و کاربران می‌توانند از طریق شعب فعال میلی خدمات مورد نیاز خود را انجام دهند. بااین حال قطعی بر بخش پشتیبانی ما اثر زیاد گذاشته و راه‌های ارتباطمان با کاربران را به‌شدت محدود کرده است.» صدقی به چالش قیمت‌گذاری اشاره می‌کند که در نتیجه مسدودشدن راه‌های ارتباط با بازارهای بین‌المللی ایجادشده و پلتفرم‌ها و در سطحی دیگر، کاربران را دچار مشکل کرده است. «ما ناچار شده‌ایم از مسیرهای جایگزین قیمت‌گذاری استفاده کنیم. مکانیزم کشف قیمت در میلی هم اکنون ترکیبی از تعبات انسداد در لایه‌بندکاری میلی و نرخ‌هایی است که ایجادبه طلا و جواهر اعلام می‌کند.»

مدیر ارتباطات نوبیتکس نیز معتقد است، اختلال و قطعی اینترنت، اعتماد کاربران را در پلتفرم‌های رمزارزی زایل می‌کند و حق آنها را برای دسترسی به دارایی‌هایشان از بین می‌برد. حدیث خسروی به هم‌میهن می‌گوید: «در پلتفرم‌های تبادل رمزارز، سازوکار اصلی دسترسی امن و پایدار به شبکه‌های بلاک چینی است. وقتی دسترسی به شبکه قطع باشد، عملاً کاربران از دسترسی به دارایی‌شان و برداشت رمزارزی محروم می‌شوند.»

تامین امنیت دارایی، یکی از مهم‌ترین وظایف پلتفرم‌های رمزارزی است. این کسب‌وکارها معمولاً دارای سیستم‌های مانیتورینگ کیف‌پول‌ها، امنیت، شبکه و زیرساخت هستند که همگی نیز بر بستر اینترنت بین‌الملل سوار هستند. آن‌طور که مدیر ارتباطات نوبیتکس می‌گوید در هنگام قطعی اینترنت، عملاً پلتفرها از امکان مانیتورینگ سیستم محروم می‌شوند و به‌ناچار تصمیم‌های دشوارتری می‌گیرند: «ما برای اینکه بتوانیم به وظیفه خودمان در تامین امنیت دارایی کاربران عمل کنیم، ناچار هستیم شارژ کیف‌پول‌های گرم را به حداقل برسانیم. چراکه امکان مانیتورینگ سیستم را نداریم و هر لحظه ممکن است دارایی‌ها را از دست بدهیم. کاهش شارژ کیف‌پول‌ها به‌معنای از دست‌رفتن فرآیندهای

خودکار تسویه‌حساب با کاربران است. در نتیجه فرآیندها کندتر و طولانی‌تر می‌شوند و ارائه خدمات پشتیبانی با دشواری بیشتری صورت می‌گیرد.» خسروی با یادآوری تلاش‌های شبانه‌روزی تیم‌های عملیات، فنی، پشتیبانی و زیرساخت در نوبیتکس برای ارائه خدمات مطلوب به کاربران تأکید می‌کند که قطع ارتباطات، حقوق افراد برای کسب درآمد و سودآوری را از بین می‌برد.

▼ **فعالیت در وضعیت اسف‌بار ممکن نیست**

قطعی اینترنت در مقطع فعلی، یک قطعی تمام‌عیار ارتباطاتی است که کسب‌وکارهای حوزه زیرساخت و شبکه را نیز متأثر کرده است. ما با شرکت آرون کلاذ تماس گرفتیم. آرون یک زیرساخت توزیع‌شده داخلی و بین‌المللی ابری است و کسب‌وکارهای کوچک و بزرگ متنوعی از این زیرساخت برای ارائه سرویس‌ها و خدمات آنلاین خود به کاربران استفاده می‌کنند. مدیر روابط عمومی این شرکت می‌گوید، در روزهای گذشته با مشکلات باورنکردنی مواجه شده‌اند که تمامی هم ندارند: «ارتباط ما با خارج از کشور و پای‌سایت‌های داخلی و بین‌المللی از بین‌رفته و وب‌سایت‌ها -چه در داخل- چه در خارج- به‌طور کامل باز نمی‌شوند. ما به‌صورت دستی مشکلات را حل کردیم اما بسیاری از مشکلات دیگر، خودشان را نشان دادند. همه دارند به مشکل می‌خورند و هرچه هم می‌گذرد، موارد و مشکلات بیشتری خودشان را نشان می‌دهند.

برای نمونه کاربران قادر نبودند به پتل کاربری‌شان وارد شوند و سرویس‌هایشان را مدیریت کنند.» هستی شریف‌زیر تأکید دارد که اختلال و قطعی، تأثیر بسیار مخربی بر کیفیت سرویس‌ها داشته به‌طوری‌که برخی وب‌سایت‌ها امکان تمدید گواهینامه‌های خود را نیز ندارند. او اشاره می‌کند که در پی قطع اینترنت دیناس‌سترها، آرون کلاذ حتی امکان دسترسی و رصد وضعیت سرویس‌های خارج از کشور خود را ندارد و این وضعیت به اعتبار این کسب‌وکار نیز آسیب می‌رساند: «انلود ارتباط و امکان دسترسی به مشتریان خارجی‌مان و همین‌طور دسترسی آنها با زیرساخت‌های آرون، علاوه بر مختل کردن سرویس‌ها به‌وجه و اعتبار بین‌المللی آرون ضربه می‌زند و درآمدهای این کسب‌وکار را کاهش می‌دهد. ما معتمدیم که ادامه چنین وضع اسفبار و ناباورانه‌ای، ناممکن است.» اثر قطعی ارتباطات بر پلتفرم‌های تاکسی آنلاین، مشهودتر از دیگر کسب‌وکارهای حوزه اقتصاد دیجیتال است. پنج‌شنبه‌شب دوهفته پیش که ارتباطات قطع شد، تاکسی‌های آنلاین نیز امکان سرویس دهی نداشتند. با بازشدن جریان اینترنت ملی از روز جمعه، خدمات حمل‌ونقل نیز با آهنگی کند از سر گرفته شد که کامکان نیز ادامه دارد. معضل اصلی پلتفرم‌های تاکسی آنلاین، قطع‌شدن راه ارتباطی با رانندگان و کاربران است. نگار عرب، مدیر روابط عمومی تپسی به هم‌میهن می‌گوید: «تعامل ما با کاربران بعد از اتصال به اینترنت ملی، همچنان قطع است. امکان ارسال پیامک و پوش‌نوتیفیکیشن وجود ندارد و کاربران نیز که به‌ر دلیل از اپلیکیشن خارج شده‌اند امکان ورود را ندارند. یعنی کاربران جدیدتپسی نمی‌توانند وارد هیچ‌یک از سرویس‌های تپسی شوند.»

در کسب‌وکارهای آنلاین حوزه بیمه نیز وضعیت پیچیده است. فرناز سلیمی، مدیر روابط عمومی پلتفرم ازکی به هم‌میهن می‌گوید، میانگین فروش بیمه‌نامه‌های غیر ضروری در ازکی ۶۷ درصد کاهش یافته و به‌دلیل قطع ارتباطات، کیفیت خدمات‌شان در بخش‌های مختلف افت کرده است. او می‌گوید: «با قطع سامانه‌های ارسال کدهای یکبار مصرف تمدید یا خرید بیمه‌نامه و نبود راه ارتباطی، کاربران به مشکلات زیادی برخورد کرده‌اند. به‌طوری‌که ۳۰ درصد از کاربران پلتفرم ازکی در روزهای قطعی اینترنت نتوانسته‌اند با این پلتفرم ارتباط برقرار کنند.» او اضافه می‌کند: «در بخش بیمه بدنه نیز به‌دلیل قطع بودن مسیر ارتباطی، فرآیندها به کندی و با تأخیر زیاد انجام می‌گیرد و کیفیت خدمات ۲۰ درصد افت کرده است.»

▼ **الگوی تکرار شونده و فراموشی توسعه زیست‌بوم**

مسدودسازی جریان اینترنت و خاموشی ارتباطات از منظر تبدیل شدن به موضوعی تکرار شونده نیز نگران‌کننده است. قطعی اخیر از یک سو نشان می‌دهد که از تجربه‌های گذشته و هشدارهایی که فعالان این عرصه درباره تعبات انسداد و اختلال‌ها داده‌اند، شنیده نشده و از آن‌سو نیز پیامی ضمنی را به کاربران می‌دهد که در وضعیت‌های بحرانی و شرایط اضطراری، نمی‌توان به کسب‌وکارهای آنلاین اتکا کنند. کاهش اعتماد و اتکالذیری در پلتفرم‌های آنلاین، فقط یک روی سکه خاموشی ارتباطی در لایه خدمت‌رسانی پلتفرم‌هاست. در همین حال بسیاری نگرانند که ادامه وضعیت بلاتکلیفی کسب‌وکارها و روشن‌نبودن زمان بازگشایی ارتباطات بین‌الملل ممکن است رشد و توسعه زیست‌بوم اقتصاد دیجیتال کشور را نیز تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. زیست‌بومی که همواره از فقدان سرمایه و غیاب سرمایه‌گذاران در رنج بوده است. از یک طرف، تحریم‌ها مانع ورود سرمایه‌گذاران بین‌المللی می‌شوند و از طرف نیز با اقداماتی مانند قطع ارتباطات بین‌الملل، احتمال مشارکت همان تعداد اندک سرمایه‌گذاران خطرپذیر در این حوزه را نیز به صفر می‌رساند. پیامد دیگر چنین وضعیتی، عقب‌ماندگی در مسیر رشد و توسعه است. در خاموشی دیجیتال که امروز تجربه می‌کنیم، خود کسب‌وکارها نیز چشم‌انداز امیدوارکننده‌ای ندارند. چالش‌های روزمره آن چنان زیاد است که فرصت به برنامهریزی بلندمدت نمی‌رسد. در همین روز خاموشی، سینه هر ایرانی مصیبت‌ناخه زجر و رنج است. گرچه دوشب پیش

اینترنت برای ساعاتی کوتاه و به‌صورت محدود در برخی اپراتورها باز شد، ولی هیچ‌کس نمی‌داند، کی دوباره روشنایی را می‌بینیم. حالا همه‌مان عملیات‌هایی ناگزیر با تجربه‌هایی منحصر به‌فردیم که دعا می‌کنیم زودتر به آغوش جهان برگردیم. کسب‌وکارهای آنلاین هم که بعد از جنگ ۱۲ روزه، دوره دشواری از تاب‌آوری را پشت‌سر گذاشته بودند و با تقلای زیادی حیات‌شان را ادامه دادند، حالا نگران‌تر از همیشه‌اند.

ورزش جهان

تاریخ‌سازی احتمالی میزبان

بررسی دیدار پایانی جام ملت‌های آفریقا که امشب از بین مراکش و سنگال یک تیم طلایی خواهد شد

سپهر خرمی

گزارشگر ورزشی هم‌میهن

امشب (یکشنبه) قرار است یکی از دو تیم مراکش یا سنگال، جام قهرمانی در قاره آفریقا را بالای سر ببرد. نکته جالب اینکه هر دو تیم مراکش و سنگال تاکنون تنها یک‌بار در سال‌های ۱۹۷۶ و ۲۰۲۱ عنوان قهرمانی این مسابقات را به‌دست آورده‌اند و هرکدام با دومین عنوان خود در این رقابت‌ها تنها به یک پیروزی دیگر نیاز دارند. تقابل این دو تیم می‌تواند دو نگاه متفاوت به فوتبال باشد که در یک‌طرف قضیه، تیمی تاکتیکی مثل مراکش حضور دارد و در طرف دیگر، تیمی قدرتی مثل سنگال قرار دارد که چهار سال از اولین قهرمانی‌شان در قاره آفریقا می‌گذرد و طبعاً پیش از مراکش به کسب مدال طلا اشراف دارند. در این گزارش پیرامون حواشی پیش از فینال جام ملت‌های آفریقا بیشتر خواهیم نوشت.

▼ **فرزند خلف یک کارگر ساختمان**

شاگردان ولید زکراکی در تلاش هستند که برای دومین بار در تاریخ این کشور و اولین بار در ۵۰ سال گذشته، از زمان قهرمانی در اتیوپی در سال ۱۹۷۶، عنوان قهرمانی را کسب کنند. مراکش هر چند میزبانی این رقابت‌ها را در ورزشگاه‌های پنج ستاره برگزار کرد، اما فشار زیادی از سوی هواداران فوتبال روی دوش سرمربی سرخپوشان بوده است. زکراکی حتی در دیدار پایانی از سوی تماشاگران حاضر در ورزشگاه، «هو» شد اما او گفت که پسر یک کارگر ساختمانی است و عزت‌نفس را در این خانواده با فرهنگ کارگری یاد گرفته است. سرمربی مراکش معتقد است، انتقادات از او باوجود فینالیست‌شدن در این رقابت‌ها اصلاً منصفانه نیست اما با این قضیه کنار آمده و اصلاً نمی‌خواهد تمرکزش در این باره از بین برود. مراکش که با پنج برد از شش دیدار توانسته خودش را به فینال این رقابت‌ها برساند، باتوجه به درخشش یاسین بونو، سنگریان ارزشمند تیم ملی این کشور و باشگاه الهلال، فقط در یک مسابقه دروازه‌اش باز شده و در پنج مسابقه دیگر گلین شیت کرده است. گفتنی است، آقای گل این رقابت‌ها نیز بازیکن اسپانیایی است که ملیت و تابعیت مراکشی گرفته است. «ابراهیم دیاز» که در روزهای بحران تیم باشگاهی‌اش یعنی رئال مادرید، در مراکش آقامی می‌کند، با پنج گل زده در آستانه تصاحب کش طلاست. هر چند این بازیکن در دیدار نیمه‌نهایی مقابل نیجر به در امر گلزنی ناکام بود، اما امیدوار است با درخشش در دیدار پایانی، مراکش را به مدال طلا در خاک این کشور برساند.

▼ **ماهه آخرین امید سنگال**

بازیکن حال حاضر النصر عربستان، امید اصلی سنگالی‌ها در راه رسیدن به مقام قهرمانی است تا بتوانند با عبور از تیم میزبان در کسب مدال طلا بدل کنند. سنگالی‌ها که تنها یک‌بار در سال ۲۰۲۱ طلایی شده بودند، می‌خواهند در آخرین دوره حضور سادویمانه در این رقابت‌ها تاریخ‌ساز شوند. تنها قهرمانی تاریخ سنگال در جام ملت‌های آفریقا، سال ۲۰۲۱ با غلبه بر مصر در ضربات پنالتی دیدار فینال به‌دست آمد. در آن دوره رقابت‌ها، سنگال با تنها کسب یک پیروزی از دور گروهی صعود کرد اما در مسیر رسیدن به فینال، تیم‌های کپب ورد، گینه استوایی و بوركینافاسو را با اختلاف دو گل شکست داد. دو شکست تاریخ سنگال در فینال‌های جام ملت‌های آفریقا مقابل تیم‌های کامرون (۲۰۰۲) و الجزایر (۲۰۱۹) به‌ثبت رسید. یکبار، شکست مقابل کامرون در ضربات پنالتی رقم خورد و بار دیگر، پس از تنها گل زود هنگام یونچاق برای الجزایر در فینال قاهره، دست سنگال از لمس جام کوتاه ماند. رسانه‌های سنگالی در خصوص رعایت‌نکردن اخلاق مراکشی‌ها در فاصله ۴۸ ساعت تا دیدار فینال چنین نوشتند: «فدراسیون فوتبال سنگال به‌صورت رسمی به کنفدراسیون فوتبال آفریقا (CAF) اعلام کرده که به‌طور قاطع با برگزاری تمرینات خود در مجموعه محمد ششم مخالف است. دلیل این تصمیم، استفاده تیم‌رقیب از این مجموعه به‌عنوان اردوگاه تمرینی عنوان شده است؛ موضوعی که از نگاه فدراسیون سنگال، پرسش‌هایی جدی درباره بی‌طرفی و سلامت رقابت ورزشی ایجاد می‌کند. علاوه بر این، در بیانیه تأکید شده که تا لحظه انتشار این اطلاعیه، هیچ ابلاغ رسمی‌ای درباره محل تمرین جایگزین تیم ملی سنگال دریافت‌نشده است.» از طرف دیگر، سنگالی‌های گویبند تعداد بلتی که برای تماشاگران سنگالی در روز فینال به آنها اختصاص داده شده، بسیار کمتر از ظرفیت ۱۰ درصد کل ورزشگاه است. باتوجه به آنچه رسانه‌های سنگالی منتشر کردند، فقط ۳۲۰ بلیت در اختیار فدراسیون فوتبال این کشور قرار داده شده اما ظرفیت ورزشگاه حدود ۶۰ هزار نفر است. دو تیمی به فینال این رقابت‌ها رسیدند که براساس آنالیز سایت معتبر اپوینا بیشترین شانس قهرمانی را در این رقابت‌ها دارند. مراکشی‌ها با ۲۲ درصد، بیشترین شانس سنگال با ۱۷ درصد رتبه دوم شانس قهرمانی را در اختیار داشتند. آنچه شانس مراکش را در دیدار پایانی افزایش می‌دهد، دو دلیل بسیار مهم است. یکی اینکه، آنها میزبان هستند و حمایت حدود ۶۰ هزار تماشاگر خودی را یدک می‌کشند و دیگر اینکه، زکراکی یکبار به‌عنوان بازیکن در دیدار پایانی شکست خورده و این بار نمی‌خواهند تجربه تلخ شکست و کسب مدال نقره را یادآوری کنند. زکراکی همچنین درباره خاطره شکست ۱-۲ در فینال ۲۰۰۴ مقابل تونس گفت: «به‌عنوان یک بازیکن، شاهد شکست در فینال ۲۰۰۴ بودم و باید در مورد آن تأمل کنیم تا در همان دام نیفتیم.»